

وقتی مشروطه ضربه فنی می شود

۱۳ مرداد ۱۳۹۳ ساعت ۱۷:۲۶

میرزا جهانگیرخان شیرازی ناشر صور اسرافیل، و ملک المتکلمین و سلطان العلمای خراسانی "که جداگانه دستگیر شده بودند به زندان باغ شاه (پادگان حرّ) منتقل شدند و با طناب خفه شدند و از همین روز در تهران حکومت نظامی برقرار شد و ...

دوم تیرماه ۱۲۸۷ (۲۳ ژوئن ۱۹۰۸) سرهنگ لیاخوف فرمانده روس واحد مرکزی قزاق دستور داد که ساختمان مجلس شورای ملی در میدان تاریخی بهارستان را با توپ گلوله باران کنند. محمدعلی شاه قاجار روز پیش از این، ضمن صدور اعلامیه ای که برای مقامات دولتی در تهران و شهرهای دیگر ارسال شده بود چگونگی انتخاب نمایندگان مجلس و رفتار این نمایندگان را مغایر اصول دموکراسی خوانده و دستور داده بود که مجلس تا اصلاح این نقائص به مدت سه ماه تعطیل شود. چون بسیاری از نمایندگان حاضر به ترک ساختمان مجلس نشده بودند؛ در اجرای دستور محمدعلی شاه، یک واحد قزاق به بهارستان فرستاده شد تا مجلس را محاصره و نمایندگان را از آنجا بیرون کند که این نیرو با مقاومت هواداران مسلح مجلس که از پیش در آنجا سنگربندی کرده بودند رو به رو شد و عقب نشینی کرد. لیاخوف پس از اطلاع از این مقاومت مسلحانه بود که تصمیم گرفت ساختمان مجلس را با توپ گلوله باران کنند. در پشت پرده، دست انگلستان و روسیه که با هم رقابت استعماری داشتند — هر کدام به حمایت از یک طرف — در کار بود. در جریان تیراندازی با توپ به عمارت بهارستان، بسیاری از مدافعان مجلس کشته و یا مجروح شدند و نمایندگان متحصّن، از آنجا به پارک امین الدوله که در همان نزدیکی واقع بود گریختند و در آنجا پنهان شدند. قزاق ها پس از تصرف مجلس به پارک امین الدوله حمله بردند و نمایندگان را مضروب و دستگیر کردند و به باغ شاه (پادگان حرّ) منتقل ساختند و چون عده ای از نمایندگان و هوادارانشان قصد فرار به سفارت انگلستان را داشتند، ساختمان سفارت را محاصره کرده و برخی نمایندگان را در آن مسیر دستگیر نمودند که این عمل باعث اعتراض شدید نماینده سیاسی انگلستان شد. در این میان روزنامه نگاران وطن دوستی مانند "میرزا جهانگیرخان شیرازی ناشر صور اسرافیل، و ملک المتکلمین و سلطان العلمای خراسانی" که جداگانه دستگیر شده بودند به زندان باغ شاه (پادگان حرّ) منتقل شدند و با طناب خفه شدند و از همین روز در تهران حکومت نظامی برقرار شد و ...

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۱۸۶۱/شود-می-فنی-ضربه-مشروطه-وقتی/۲۱۸۶۱>